

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Професійна освіта»
для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) кафедри педагогіки
та психології Університету імені Альфреда Нобеля

Зміни у науково-технічному, інформаційному, духовному, моральному та інших аспектах життя призвели до докорінного реформування системи вищої освіти в Україні, яке спрямоване на збільшення автономії закладу освіти, що передбачає вищий рівень його відповідальності. Це потребує від закладу вищої освіти інноваційного пошуку важелів впливу на покращення якості неперервної професійної підготовки фахівців у ЗВО, самостійного формування освітніх програм, складання навчальних планів і програм з навчальних дисциплін відповідно до визначених стандартів та досягнень сучасної науки.

Освітньо-наукова програма «Професійна освіта» (ОНП) для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності *015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)* галузі знань *01 Освіта/Педагогіка* підготовлена відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р., Постанов Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 30.12.2015 р. № 1187, «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. ОПІ впроваджено з 1 вересня 2017 року; базується на поняттях вищої освіти, представлених в тезаурусі Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти і затверджених наказом МОН України № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» від 01.16.2016 р., Постанови КМУ «Про порядок підготовки фахівців ступенів доктора філософії та доктора наук в аспірантурі (ад'юнктурі) і докторантурі вищих навчальних закладів (наукових установ)» від 23.03.2016 р.

Метою ОНП «Професійна освіта» визначено набуття здобувачами інтегральних, загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей щодо здійснення інноваційної викладацької, психолого-педагогічної, проектної, науково-дослідної й управлінської діяльності у закладах вищої освіти; набуття компетентностей викладача ЗВО, здатного здійснювати, формулювати і розв'язувати комплексні наукові й практичні проблеми. За результатами вивчення ОНП здобувач вищої освіти набуває здатності реалізовувати викладацьку та науково-дослідну діяльність, організовувати науково-методичну роботу в закладі вищої освіти, здійснювати моніторинг якості освіти студентів, моніторинг педагогічної діяльності та педагогічного досвіду, забезпечувати підготовку майбутніх фахівців до роботи зі студентами з особливими освітніми потребами, застосовувати освітні технології і методи навчання, ефективні способи взаємодії всіх учасників освітнього процесу.

В ОНП «Професійна освіта» презентовано опис та перелік компонент та їх логічна послідовність. Загальний обсяг освітньо-наукової програми «Професійна освіта» - 240 кредитів ЄКТС. Програма містить освітню (45 кредитів ЄКТС - 20%) та науково-дослідну (195 кредитів ЄКТС - 80%) складові. Освітня складова програми передбачає виділення дисциплін двох видів: загальних дисциплін та дисципліни за спеціалізацією, серед яких: нормативні та вибіркові дисципліни, проміжну та підсумкову атестації. Вагомим є той факт, що з метою реалізації автономних принципів організації освітнього процесу та надання здобувачам можливості самим формувати траєкторію власного навчання ОНП передбачено систему викладання дисциплін за вільним вибором здобувачів. Крім того, з метою формування індивідуальної освітньої траєкторії (певна послідовність елементів навчальної діяльності кожного здобувача освіти з реалізації власних освітніх цілей) передбачено складання здобувачем вищої освіти індивідуального навчального плану.

Цінним є те, що наведено чітко визначений перелік компетентностей випускника освітньо-наукової програми «Професійна освіта» для здобувачів третього рівня із спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями): інтегральна компетентність, не залежна від конкретного напрямку підготовки; загальні компетентності, що визначаються напрямом підготовки; спеціальні (фахові, предметні) компетентності, що визначаються спрямованістю програми підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня із спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), а також результати навчання.

Оригінальним підходом розробників ОНГІ «Професійна освіта» вважаємо передбачені два види педагогічної практики: педагогічна майстерня (з метою оволодіння аспірантами сучасними методами та засобами навчання, дослідницьких, професійних навичок та вмінь для вирішення конкретних навчально-виховних завдань в умовах реального педагогічного процесу, виховання потреби в систематичному оновленні своїх знань та творчого їх застосування в практичній діяльності) та асистентська практика (з метою поглиблення та закріплення знань аспірантів з питань організації і форм здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально- методичного та нормативного забезпечення, формування вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування активних методик викладання професійно-орієнтованих дисциплін відповідного фахового напрямку).

Вагомим вважаємо той факт, що наші пропозиції (надані на засіданні групи з якості освіти кафедри педагогіки та психології від 20.05.2017 р.), що стосувались освітніх можливостей в контексті європейської інтеграції, органічного поєднання освітньої та наукової діяльності, формування особистості через утвердження в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності, громадської позиції, вміння мислити і самоорганізовуватись в сучасних умовах; вдосконалення системи компетенції!

на основі їх гармонізації з професійними стандартами роботодавців, були ураховані гарантом ОНП,

Підсумовуючи, стверджуємо, що ОНП «Професійна освіта» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), розроблена кафедрою педагогіки та психології Університету імені Альфреда Нобеля, є оригінальною, новітньою за змістом, інноваційною за формами організації освітнього процесу, можливостями, які надаються здобувачам вищої освіти і відповідає потребам ринку праці.

Рецензент:

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри географії, історичного
факультету Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара

Л.І. Зеленська

*Дніпровський національний
університет імені Олеся Гончара*

